

YÖNETİM KURULU BAŞKANI NURETTİN ÖZDEBİR- Sayın Başkan, Sayın Valim, değerli Meclis üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi şahsım ve Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Sayın Valimizi aramızda görmekten büyük mutluluk duyduğumuzu ifade etmeliyim.

Sayın Valimiz, daha ayağının tozuyla şehrimize büyük bir canlılık getirmiş, projelerimize büyük destek olmuştur, çok teşekkür ederiz Sayın Valim.

Değerli Meclis üyeleri, Ankara Sanayi Odası üyeleri eğilim anketi Haziran sonuçlarını Mart sonuçlarıyla karşılaştırarak sunacağım. Haziran sonunda artış belirtenlerin oranı Mart sonuna göre, üretimde yüzde 41'den yüzde 50'ye, iç satışlarda yüzde 39'dan 47'ye, dış satışlarda yüzde 37'den 38'e, yeni siparişlerde yüzde 37'den yüzde 44'e, istihdamda yüzde 21'den yüzde 33'e, ithalatta yüzde 22'den yüzde 31'e, ürün fiyatlarında yüzde 18'den yüzde 21'e, kredi kullanımında yüzde 42'den yüzde 43'e, ücretlerde yüzde 15'ten 23'e yükselmiştir. Diğer yandan stoklarda artış belirtenlerin oranı Mart ayına göre değişmeyip yüzde 21'de kalırken, hammadde fiyatlarında artış belirtenlerin oranı yüzde 54'ten yüzde 53'e gerilemiştir. Bu rakamlar yılın ikinci çeyreğinde de Ankara Sanayindeki toparlanmanın devam ettiğini göstermektedir. Üyelerimiz yılın geri kalan bölümü için iyimserliklerini korumaktadırlar. Ankete cevap veren üyelerimizin yüzde 57'si üretimde, yüzde 53'ü iç satışlarda, yüzde 50'si dış satışlarda, yüzde 52'si yeni siparişlerde, yüzde 30'u istihdamda, yüzde 32'si ithalatta, yüzde 45'i kredi kullanımında, yüzde 30'u ürün fiyatlarında artış beklediklerini açıklamışlardır. Diğer yandan üyelerimizin yüzde 57'si hammadde fiyatlarında, yüzde 46'sı ücretlerde, yüzde 25'i de stoklarda artış beklemektedirler. Ancak yılın geri kalanı için beklentilerde Mart ve Haziran anket sonuçlarını karşılaştırdığımızda üyelerimizin ekonomide baz etkisinden kaynaklanan bir yavaşlama beklediklerini söylemek mümkündür. Yılın geri kalanında artış bekleyenlerinin oranı, Mart anketine göre Haziran anketinde üretimde yüzde 72'den 57'ye, iç satışlarda yüzde 68'den 53'e, dış satışlarda yüzde 59'dan 50'ye, yeni siparişlerde yüzde 65'ten 52'ye, istihdamda yüzde 40'tan 30'a, ithalatta yüzde 41'den 31'e, ürün fiyatlarında yüzde 43'ten 30'a, hammadde fiyatlarında yüzde 63'ten 57'ye, ücretlerde yüzde 47'den 45'e gerilemiştir. Diğer taraftan, kredi kullanımında artış bekleyenlerin oranı yüzde 40'tan 45'e, stoklarda artış bekleyenlerin oranı ise 21'den 25'e yükselmiştir. Üyelerimizin yılın geri kalanı için beklentilerindeki bu değişimin, yılın 3. ve 4. çeyrekte baz etkisinin azalması nedeniyle ekonomik büyüme hızındaki düşüşe uygun olduğunu söyleyebiliriz. Diğer taraftan organize sanayi bölgelerimizdeki elektrik tüketimlerine dikkat edersek, tabloda göreceksiniz. 2010 yılında bütün aylar geçmiş bütün yıllara göre rekorlar kırarak gitmekte. En son Ağustos ayındaki elektrik tüketimimizde bölgenin zirvesini oluşturmakta, 23 milyon 245 bin 700 kilovat/saate ulaşmıştır. Bu da, Organize Sanayi Bölgemizin ikinci

çeyrek ve üçüncü çeyreğin başında da yükselen bir ivmeyle çalıştığını göstermektedir.

Ekonomi 2009'daki sert küçülmenin ardından toparlanmakta. Ancak toparlanma ivme kazanamamaktadır. Örneğin sanayi üretiminin artış ivmesinde bir düşüş söz konusudur. Haziran ayında sanayi üretim endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,1 yükselmiştir. Ancak mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi bir önceki aya göre yüzde 2,1 azalmıştır. Sanayi üretiminin artış hızındaki bu yavaşlama kısmen baz etkisinin azalmasından, kısmen de dış talepteki zayıflıktan kaynaklanmaktadır. Diğer yandan sanayi sipariş endeksi ise sanayideki yavaşlamanın geçici olabileceğine ilişkin umutlarımızı güçlendirmektedir. Endeks, Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14, bir önceki aya göre ise yüzde 1,3 artmıştır. Ana sanayi grupları sınıflamasına göre Haziran ayında en yüksek artış yüzde 23 ile ara malları imalatında olmuştur. Ancak ben sermaye malı imalatındaki artışı çok önemsiyorum. Sermaye malı imalatında yıllık artış yüzde 10 iken, bir önceki aya göre artış yüzde 8'i aşmıştır. Sermaye malı siparişlerindeki bu artış, önümüzdeki dönemde özel sektör yatırım harcamalarını artıracak ve bu artış ekonomik toparlanmayı ve istihdam artışını destekleyecektir. İhracat artmakla birlikte artış hızı yavaşlamaktadır. Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre ihracat yüzde 15 artarak 9,6 milyar, ithalat ise yüzde 22 artarak 15,2 milyar dolar olmuştur. Aynı dönemde dış ticaret açığı 4,2 milyar dolardan 5,6 milyar dolara yükselmiştir. Geçen yılın Haziran ayında yüzde 67 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı bu yıl yüzde 63'e gerilemiştir. Dış talepteki zayıflık, ihracatçı sektörlerdeki üretim artışını frenlemektedir. TL'deki değerlenme de ihracatı vurmaktadır. 2003 yılında 1 dolar 1,49 TL idi, bugün 1,50'ler civarında dolaşmakta. Merkez Bankasına göre TÜFE bazlı reel döviz kuru, 2003 yılına göre yüzde 26 değerlenmiştir. TL'deki değerlenme gelişmiş ülke paralarına karşı -ki euro bölgesindeki ülkeleri kastediyorum- yüzde 36'ya dayanmıştır oradaki değer artışları. Biz TL'deki değerlenmeden şikayet edince, kuru bırakın verimliliğinizi arttırın diyorlar. TL'deki bu ölçüde yükselen reel değerlerini telafi edecek verimlilik artışını sağlamak mümkün değildir.

TL'deki değerlenmeye karşı mutlaka bir şeyler yapılmalıdır. Geçen hafta Yen, Dolar karşısında değer kazanınca Japon Hükümeti ve Merkez Bankası buna müdahale edeceklerinin sinyallerini verdiler. Bizde ise ekonomi yönetimi TL değerlenmesinden adeta memnuniyet duyuyor.

Değerli Meclis üyeleri, Nisan ayında yapmış olduğum konuşmamda Merkez Bankasından döviz karşılık oranlarının yükseltilmesini önermiştim. Merkez Bankası bu çağrımıza döviz karşılık oranlarında iki kez 0,5 puan artırarak karşılık verdi. Ama o artışlar yeterli değildir. Merkez Bankası döviz karşılık oranlarını kriz öncesine, yani yüzde 11'e çekmeli, hatta gerekirse bunun da üzerine çıkarmalıdır.

Değerli Meclis üyeleri, yaptığım her konuşmada üretimin ekonomik politikaların odağında olması gerektiğini belirtiyorum. Ama maalesef ekonomik

politikaların odağında üretim yok. 2001 krizinin yol açtığı travma sonucu finans sektörü, ekonomik politikaların merkezine oturmuş ve bu politikalar bankacılık sektörünün bakış açısıyla oluşturulmaya başlamıştır. Bankacılık sektörünün güçlü ve karlı olması elbette olumludur. Ancak, bankacılık yapmak, devlet tarafından vatandaşlara hizmet etmek için verilen bir imtiyazdır. Bu imtiyaz, bankalara reel kesimin fon ihtiyacını karşılamak için verilir. Bankalar bu imtiyazı kullanırken, reel sektörün deyim yerindeyse boğazını sıkmamalıdır. Ekonomideki toparlanma ve kredi hacmindeki artışa rağmen krediden etkilenen KOBİ'lerin finansman sıkıntıları hala devam etmektedir. Bankalar büyük ve güçlü firmalara kredi açmak için birbirleriyle yarışırken, KOBİ'lere kredi açmakta hala nazlanmakta, krizden olumsuz etkilenmiş, ancak iş yapabilir durumdaki KOBİ'lere akla gelmedik güçlükler çıkartmaktadır.

2009 yılında bankaların net karı 20 milyar liraydı. Takipteki alacaklar da bu kadardı. Bu yılın ilk yarısında ise 12 milyar lirayı geçti, şu an itibariyle de yine 20 milyar liraya ulaşmış durumda. Bu rakamlar sizi yanıltmasın. Ben banka üst düzey yöneticileri ve genel müdürleriyle yaptığım konuşmadan bildiğim için söylüyorum; aslında bankalar çok daha fazla kar ettiler. Ama bu karları düşük göstermek için olabildiğince fazla karşılık ayırırken, başka bilanço oyunları da karlılıklarını düşük göstermeye çalıştılar ve bunu başardılar. Takipteki alacakları vergi matrahlarından düşerek yüzde 80'ini 72 milyona ödettiler. Bankaların sermaye yeterlilik oranı Mart sonunda yüzde 20'yd, dünyada böyle bir yeterlilik oranı yok. KOBİ'lerin kredi açmadıktan, reel sektörü fonlamadıktan sonra bankalar güçlü olmuş-olmamış ne fark eder? Sermaye yeterlilik oranı yüzde 15'e düşse, bankalar biraz daha az kar etse ne olur? Bu durum mutlaka değişmelidir. KOBİ'lerin krediye erişimi için yeni mekanizmalar geliştirilmelidir. Birden fazla KGF kurulmasının önünde yasal bir engel yoktur. İkinci bir KGF de bankalar tarafından kurulabilir. Bu KGF'nin finansmanı ayrılan kredi karşılıklarından sağlanabilir. Ayrıca bu fon, alıcı sigortası ve risk sermayesi amacıyla da kullanılabilir.

Değerli Meclis üyeleri; küresel krizde ikinci dip endişesi artmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'nde açıklanan son veriler, ekonominin hızla yavaşladığını göstermektedir. Avrupa'da ise Yunanistan'dan sonra İrlanda borç krizine sürüklenmektedir. İkinci dip riskinden kaçmak için hükümetler tedbir alma arayışındadırlar. Amerikan ve Avrupa Merkez Bankaları piyasaları fonlamaya devam edeceklerini açıklamışlardır. Bizde ikinci dip riski olmamakla birlikte ekonomik toparlanmanın sürdürülebilmesi için ekonomik tedbirlerin alınması ve güven ortamının korunması gerekir. Açıklanan reel kesim ve tüketici güven endeksleri gerileme göstermiştir. Geçen yılın Kasım ayından itibaren yükselmekte olan tüketici güven endeksi Temmuz ayında bir önceki aya göre binde 6 düşerek 87,5 değerine gerilemiştir, ... 100 biliyorsunuz. Benzer biçimde Kasım ayından beri artmakta olan reel kesim güven endeksi Temmuz ayında, Haziran'a göre binde 1 düşerek 112,7'ye geriledi. Her iki endekste gerileme de siyasi söylemdeki sertleşmenin etkili olduğunu düşünüyor ve bu

durumun geçici olmasını diliyorum. Ancak reel kesimde güven artırıcı tedbirlerin alınması gereklidir. Merkez Bankasının faiz indirim sinyalleri verdiği, Hazinesin borçlanma faizlerinin düştüğü bir ortamda sanayici 1,95 aylık gecikme faizi ödemektedir. Bu yüksek faizle şişen vergi ve SSK prim borçları nasıl ödenebilir? Bu konuda acilen bir karar alınmalı, vergi ve SSK borçları uygun vadeli faizlerle yeniden yapılandırılmalı, gecikme faizleri Hazinesin borçlanma faizleri kullanılarak yeniden hesaplanmalıdır.

Değerli Meclis üyeleri, Ankara iller arası rekabetçilik endeksinde İstanbul'un ardından ikinci sırada yer almaktadır. Ankara, ülke ekonomisine en yüksek gayri safi katma değer sağlayan ikinci kenttir. Bu ekonomik ve sosyal gücüne rağmen Ankara yeterince tanınmıyor, yeterince yabancı sermaye ve turist çekmiyor. Bunun nedeninin başında, Ankara'ya direkt uçuşların azlığı ve hala bir uluslar arası fuar alanımızın, bir kongre ve sergi sarayımızın olmayışı gelmektedir. Ankara'ya bir fuar alanı kazandırmak için çalışmalarımız devam ediyor. Ankara Sanayi Odası olarak bu fuar alanının kurulmasını beklemeden Ankara'da bir sergi ve fuar düzenlemeye karar verdik. Türk Silahlı Kuvvetleri İkinci Malzeme Sergisini bu yıldan başlayarak iki yılda bir Türk Silahlı Kuvvetleri Lojistik Komutanlığı ve Ankara Sanayi Odası birliğiyle gerçekleştireceğiz. Bu yılki sergi, 1-10 Ekim 2010 tarihlerinde 1. OSB'deki yeni Ticaret Merkezimizde düzenlenecektir. Başka yer bulamadığımız için orada yapmak mecburiyetindeyiz. Kiralama işlerine ara verip bir yer ayırdık orada yapıyoruz.

Sergiye ek olarak bu yıl Ankara Sanayi Fuarını da düzenliyoruz. Fuara öncelikle savunma sanayine yönelik üretim yapan ve yapabilecek kabiliyeti olan, ülkemizdeki tüm yan sanayiciler katılarak hem ana yüklenicilere, hem de yurt dışı üreticilere ve alıcılara imkan ve kabiliyetlerini gösterme imkanı bulacaktır. Tanıtımı için tüm odalarla işbirliği yaptığımız bu fuara tüm Ankaralıların sahip çıkmasını, yurdumuzdaki tüm sanayicilerimizin de katılmasını bekliyoruz.

Bu fuar için Dış Ticaret Müsteşarlığımızdan dün bir yazı geldi, yaklaşık 30 kadar ülkeden alım heyetleri getirmek için organizasyona başladıklarını, bu konuda ellerinden geleni yapacaklarını ve bu desteklerinin de bizim fuarın tanıtımıyla beraber Dış Ticaret Müsteşarlığının bu fuarı desteklediğine dair anonsun da yapılmasını istiyorlar.

Değerli Meclis üyeleri, Expo-2020'yi Ankara'da düzenleme konusunda iddiamızı sürdürüyoruz. Ancak hem ülkemizden aday olmak, hem de dünyada seçilebilmek için tüm sivil toplum örgütlerinin yedisinden yetmişine tüm Ankaralıların desteğine ihtiyacımız var. Ankara Sanayi Odası olarak başta Ankara Valimiz ve Büyükşehir Belediye Başkanımızla bu konuda tam bir mutabakat içindeyiz.

Değerli Meclis üyeleri, Ankara Sanayi Odası Yönetimi olarak bu yıl bir iftar yemeği düzenlememeye, bunun yerine iftarı çadırlarla halkımızla paylaşmaya karar verdik. Geçen yılki iftar harcamamızı baz alarak bu yıl o

miktar bir parayla iftar çadırlarına katılalım dedik. İlk iftarımızı dün Büyükşehir Belediyesi Hacıbayram ve Sincan iftar çadırında toplam 1600 kişiye verdik. Bugün Büyükşehir Belediyesi Hüseyingazi iftar çadırında 300 kişiye ve Siteler iftar çadırında 400 kişiye iftar veriyoruz. 28 Ağustos 2010 Cumartesi günü de Yenimahalle Belediyesi Şentepe iftar çadırında 1350 kişiye ve Onkoloji Hastanesi iftar çadırında 700 kişiye iftar vereceğiz. Ben Meclis üyelerimizden fırsat bulurlarsa orada sofrayı paylaşmalarını, oradaki vatandaşlarımızla birlikte olmalarını başarabilirlerse istiyorum.

Değerli Meclis üyeleri, ben hepsine katılmaya gayret ediyorum, hepsine de katılacağım. Dün Hacıbayram'daydım, çok ciddi bir kalabalık vardı, gerçekten insan duygulanıyor. Orada bir kap yemek için saatlerce kuyrukta bekleyen, birinci ... arkasında hala kuyruğun devam ettiği bir manzara vardı. O da tabii aslında dikkat edilmesi gereken ülkemizden bir manzara.

Değerli Meclis üyeleri, dost ve kardeş ülke Pakistan'ın yaşadığı sel felaketi hepimizi derinden üzmüştür. Pakistan ben yurt dışında öğrenciliğim sırasında Pakistanlı arkadaşlarım oldu. Türkiye deyince gözleri parlıyordu, yani bekli biz o kadar onların varlığından haberdar değiliz. Ama her Pakistanlı, Türkiye'ye çok daha farklı bir gözle bakıyor ve onlar için Türkiye çok farklı bir yerde kalplerinde. Ve Kurtuluş Savaşından tutun Adapazarı, İzmit depremine kadar her sıkıştığımız anda da yanımızda olmaya çalışan, imkanlarıyla olmaya çalışan bir Türkiye sevdalısı bir millet. Selin neden olduğu can ve mal kayıpları çok yüksektir. Ancak, selin esas maliyeti sular çekildikten sonra ortaya çıkacaktır. Milyonlarca kişi ambardakilerin, depodakilerin yanı sıra, sezonun mahsulünü de kaybetmişlerdir. Bu kara günlerinde Pakistanlı kardeşlerimize yardım etmek için bir banka hesabı açtık Sayın Valimden de müsaade alarak. Bu hesapta birikenler Başbakanlık genelgesinde açıklanan hesaplara aktarılacak olup bağışlar vergi mevzuatına göre gider kaydedilebilecektir. Biz Ankara Sanayi Odası olarak, Başbakanlıkla da mutabakat sağlayarak Pakistan'da kalıcı bir eser bırakmayı hedefliyor ve bu konuda üyelerimiz alicenaplarına güveniyorum.

Sözlerime burada son veriyor hepinizi saygı ile selamlıyorum.